

GLAS Saturnus

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SATURNUS LJUBLJANA — LETO XII ŠTEVILKA 1 — FEBRUAR 1970

NELIKVIDNOST JE TUDI NAS PRIZADELA

IZ RAZGOVORA Z GENERALNIM DIREKTORJEM

● Smo na začetku novega gospodarskega leta in prav v času, ko je največ vprašanj, kako je bilo lani, kako naj bo letos in podobno. Ker ob zaključku redakcije še ni bila končana letna bilanca, ne moremo poročati o naših gospodarskih rezultatih, ki jih pokažejo številke celotnega obračuna, da pa bi le vedeli malo več o ocenah lanskega leta in namerah za letos, objavljamo kratek pogovor z generalnim direktorjem tovarišem Zdravkom Rakuškom.

Vprašanje:

V letu 1969 smo se srečevali z večjimi težavami na proizvodnem, finančnem in poslovnem področju. Katere so bile te težave in kako smo jih reševali?

Odgovor:

Znano je, da je bila v preteklem letu nelikvidnost jugoslovanski problem številka ena. Tudi mi, kot del jugoslovanske gospodarske celote, se tega problema nismo mogli obraniti. Iz te težave so nastajale v verižnem smislu tudi ostale, tako, da smo prav zaradi tega v mnogih primerih tudi marsikaj nepotrebno subjektivizirali. Ravno tako smo v tem letu imeli še precej težav z novo vloženi investicijami in s tem v zvezi tudi z reorganizacijo podjetja. Mislim pa, da smo z našo reorganizacijo vsaj za določen čas dali smer za močnejšo mobilizacijo na posameznih področjih, kakor tudi po posameznih smereh proizvodnje. Glavna težava v preteklem letu in verjetno bo to tudi še določeno obdobje, pa je da pri razmeroma hitrem porastu proizvodnje nismo povečevali nivo obratnih sredstev.

Vprašanje:

Kljub vsem težavam smo postavljeni plan zmogli. Kako je potekala proizvodnja po obratih in kateri obrati so največ pripomogli k realizaciji?

Odgovor:

Gledano v celoti je proizvodnja še kar zadovoljivo potekala, saj smo približno za 16% več ustvarili kot lani.

(Točni podatki bodo vidni ob končnem zaključnem računu.) Značilno za lanskega letnega proizvodnjo pa je, da je v drugem polletju močno porastla proizvodnja v starem obratu embalaže in avtoelektrike. Pri tem moramo ugotoviti tudi to, da je proizvodnja, in to velja za vse obrate, v letošnjem poslovnem letu naredila več neoprostljivih napak. To predvsem glede kvalitete in dobavnih rokov, tako da bomo morali za take prepuste v bodočnosti zaostri- ti sankcijsko politiko, ker bo v nasprotnem primeru trpel cel kolektiv.

Vprašanje:

Katero poslovno odločitev v letu 1969 ocenjujete kot najpomembnejšo?

Odgovor:

Najpomembnejša naša odločitev v letu 1969 je pravzaprav odločitev, ki jo bomo občutili šele v letošnjem letu. To je zaostritev naših komercialnih pogojev, ki so bili v nekem smislu tudi vzrok raznim težavam v preteklem letu. Jasno je, da ta odločitev ni bila usmerjena samo proti našim kupcem, temveč tudi na ukrepe znotraj našega kolektiva, tu mislim zlasti na zaostritev pri normativih zalog, kjer smo

bili verjetno tudi preveč popustljivi oz. na liniji najmanjših odporov.

Vprašanje:

Okvirni gospodarski načrt za leto 1970 je sprejet. Za nalogo smo si zadali povečanje obsega in vrednosti proizvodnje za 15%, vendar, če je le mogoče brez povečevanja števila delavcev. To smo si zadali tudi že prejšnja leta in vendar smo močno povečevali število fizičnih delavcev, nasprotno pa smo ostajali skorajda pri istem strokovnem kadru. Bo nam mogoče letošnji plan doseči z istim številom fizičnih delavcev in brez povečevanja števila strokovno usposobljenih kadrov?

Odgovor:

Mislim, da je vprašanje dobro postavljeno, vendar z nekoliko napačnimi ugotovitvami. Število zaposlenih smo res povečali, vendar občutno manj kot pa obseg proizvodnje. To vam kažejo tudi naslednji podatki: leta 1967 smo s 1512 zaposlenimi ustvarili 33,800 (v tisočih ND) dohodka, v letu 1968 smo s 1539 zaposlenimi ustvarili 35,951 dohodka, lansko leto pa smo pri 1630 zaposlenih ustvarili 46,846 dohodka (točno bo znano ob zaključnem računu). Za leto 1970 pa imamo planirano doseči 56,660 ND dohodka s 1710 zaposlenih. To je dokaz, da dohodek na zaposlenega raste (dohodek na zaposlenega: 1967 — 22,35, 1968 — 23,36, 1969 — 28,74, 1970 — 33,13).

Glede kadrovske strukture sem pa tudi mnenja, da je pritek strokovnih kadrov pogoj, ki ga je bilo treba ustvariti tako kvalitativno kot kvantitativno. Z novo organizacijsko shemo so se že pokazale razne kadrovske pomanjkljivosti, mislim pa, da se bo to še bolj izražalo s šir-

jenjem naše proizvodno gospodarske problematike. V tej dejavnosti in tudi za sledovanje boljših analiz, efektov in odločitev, pa mislim, da nam bo v tem obdobju že služila investicija, v katero smo v preteklem obdobju vlagali svoje sile, ne samo finančne, temveč tudi umske, t. j. naš IBM sistem, ki nam že daje prve pogoje za hitrejše in modernejše poslovanje. V vsakem primeru pa sem prepričan, da bo morala biti naša kadrovska in nagrajevalna politika močnejše usmerjena v kakovostno intenzivnost, kot pa v širino. Mislim pa, da je ta problem v podjetjih s starejšo tradicijo nekoliko

organizacij. Mislim pa, da smo v letošnjem materilu gospodarskega plana zelo obširno in skrbno pripravili konkretne naloge in smernice. Če bodo naše organizacije iz tega programa črpale snov za svoje programe in s tem aktivirale čim večje število članov kolektiva za izpolnitev danih proizvodnih nalog, bodo s tem skoraj v celoti opravile svojo nalogo. Mislim, da bi te organizacije v konkretnih nalogah našle boljše rezultate, kot pa dostikrat v presplošnih diskusijah, ki nimajo konkretnih osnov. Pri tem delu bi se bilo zlasti potrebno izogniti osebnih gledanj in konfliktov, kar je v nekem smislu morda vzrok tudi trenutno ne najboljše situacije v naših organizacijah.

Generalni direktor Zdravko Rakušek

težji kot pa v novih podjetjih.

Vprašanje:

Druženopolitične organizacije so prav gotovo pomemben činitelj pri uresničevanju ciljev, ki si jih zada kolektiv. Kot pa vemo je v naših druženopolitičnih organizacijah »zatišje« in se trenutno ne moremo pohvaliti s kako posebno veliko aktivnostjo. Kako in na kakšen način bi naše organizacije aktivirali in napravili njihovo delo učinkovito?

Odgovor:

Na to vprašanje bi najkonečneje odgovorili predstavniki druženopolitičnih or-

Vprašanje:

Na ramah katerih kadrov in služb bo za uresničitev letošnjega plana ležala največja teža?

Odgovor:

Uresničitev zadanih nalog v letošnjem letu je odvisna od vsakega člana našega kolektiva, ker le akcija lahko rodi zadovoljujoče uspehe. Zlasti pa bo glavno breme za boljše izvrševanje naših ciljev in vodstvenih kadrih v proizvodnji, ker ravno na tem področju najbolj občutimo povečanje proizvodnje in istočasno velike pomanjkljivosti, ki kažejo našo poslovnost v ne najboljše luči.

27. avgusta bo poteklo 20 let samoupravljanja v Saturnusu

V četrtek, 27. avgusta bo poteklo 20 let od izvolitve prvega delavskega sveta v našem podjetju.

20 let ni veliko in vendar beseda samoupravljanje ne pomeni več samo politično geslo, ki naj mobilizira delovne ljudi in sprosti njihovo ustvarjalnost v naporih za iz-

gradnjo socializma, ampak je to stvarnost, v kateri že lahko ugotavljamo in ocenjujemo dosežke, protislovja kot tudi pomanjkljivosti.

20. julija 1950 je izšel zakon o samoupravljanju, 5. septembra pa bo vsa jugoslovanska javnost praznovala 20-letnico kot simboličen dan,

ko so bili pred dvajsetimi leti simbolično izrečeni ključni podjetij delavcem oz. ko so tovarne bile predane delavcem v upravljanje.

Kako in kdaj bomo ta zgodovinski dan proslavili mi, se bodo samoupravni organi še dogovorili, mi pa vam bomo o tem še kasneje poročali.

Iz novoletnega intervjuja s tovarišem Titom

Rad bi povedal nekaj tudi o tem, zakaj sem v govoru v Sarajevu nastopil proti teokratizmu. V posameznih delovnih organizacijah v naši državi je bilo precej nezadovoljstva zaradi pomanjkljivosti, ki niso bile posledica nekega objektivnega položaja, ampak pri posameznih vodilnih ljudeh. Zaskrbelo me je — pa ne samo mene, ampak tudi večino nas — zato, ker so ponekod šli po poti ustvarjanja tako imenovanih poslovnih odborov, ki bi odločali mimo samoupravnih organov. To bi lahko zaustavilo nadaljnji razvoj delavskega samoupravljanja in postopoma peljalo k likvidiranju načela njegove popolne demokracije. Vendar pa nisem nikjer naletel na take odpore proti delavskemu samoupravljanju oz. na ljudi, ki bi dokazovali, da nimamo prav mi, ki zahtevamo nadaljnji razvoj in izpopolnitev delavskega samoupravljanja.

On dan smo imeli tudi sejo predsedstva ZKJ, na kateri je bilo precej govora o tem, kako naj poprimejo komunisti v podjetjih. Znan je na primer hud eksces, do katerega je prišlo letos v reškem pristanišču. Tudi v drugih krajih, v drugih republikah je bila vrsta primerov, da so prenehali delati. Toda večina teh primerov ni bila le posledica zlonamernega hujskanja in sovražnega spodbujanja, ampak tudi po krivdi samih vodilnih ljudi v tovarni. Kajti, vidite, kadar pride do tega nezadovoljstva in prekinitve dela v kakšni tovarni, potem navadno delavcem dajo to, kar so zahtevali. Dobro, zakaj jim tega tedaj ne bi dali tudi brez prekinitve dela? Zakaj komunisti in voditelji podjetij pravočasno natančno ne pojasnijo, za kaj vse gre? Delovni ljudje, proizvajalci morajo biti poučeni o vseh stvareh in to čim temeljiteje. Tedaj ne bodo zahtevali nečesa, o čemer so prepričani, da jim ni mogoče dati, ne bodo si sami sekali veje, na kateri sede. Kadar pa vidijo veliko neznank, kadar mislijo, da se razne težave ustvarijo kratko malo hoté, tedaj pride do takih ekscesov.

Komunisti v podjetjih, v tovarnah morajo pravilno poprijeti, delavcem morajo nenehno pojasnjevati ne samo vsak ukrep, ki ga sprejmejo predstavniki organi, ampak tudi vse tisto, kar terja ekonomika podjetja, občine, republike in vse države. Vse to je treba dobro pojasnjevati. Naši ljudje so znali zategniti pas, kadar je bilo treba. Danes ne vidijo potrebe, da zategujejo pas. Razumejo, da ne morejo dobiti večjega osebnega dohodka, če ne ustvarijo dobička, če tega niso zaslužili. Res pa je tudi, da zaradi nelikvidnosti ljudje iz najboljših podjetij niso imeli sredstev za izplačevanje zaslužkov in v tem je bila velika težava. Vse to je treba dobro pojasnjevati.

Ko spoznavamo problematiko v vsej naši državi — po večini pa gre za podobne težave v vseh republikah, nekih izrazitih posebnosti tu ni — vidimo, da se moramo zelo temeljito zavzeti za to, da omogočimo solidno poslovanje podjetjem in odpravimo vzroke in korenine nelikvidnosti. Tu pa ne gre tako za nepokrite investicije kot tudi za način poslovanja bank in druga vprašanja.

Ko sem bil na obiskih v posameznih podjetjih, sem se zmeraj pozanimal tudi za to, koliko je tisti kolektiv dolžan drugim. In skoraj zmeraj so mi odgovorili, da so njihove terjatve pri drugih večje kot dolgujejo sami. No, kdo pa je potlej tu kriv? Vsak pravi, da so mu več dolžni drugi, to se pravi, razni kooperanti in partnerji, s katerimi sodelujejo. Tega se moramo zdaj resno lotiti in videti, kaj je treba nadalje storiti.

Zvezni izvršni svet se je lotil nekaterih ukrepov. V pogovoru z njegovimi člani sem dejal, da bomo morali v letu 1970 uvesti tudi nekoliko ostrejšo nadzorstvo nad uvozom. Če na tržišču nastane pomanjkanje kakega blaga ali grozi nevarnost, da se bodo zvišale cene, ga je treba uvoziti. Ze sedaj imamo možnost za take intervencije, imamo zaslužne devize in nikomur ne bomo dovolili, da bi izkoriščal monopolni položaj na notranjem trgu. Nasploh se bomo morali ukvarjati s temi podražitvami na tržišču, v prodaji na drobno. Morali bomo uvesti strožje nadzorstvo, ker to najbolj prizadene najširše ljudske množice.

Absurdno je po mojem mnenju, da v takšnem letu, ko je vse tako dobro obrodilo, zvišujemo cene. Od kod to, zaradi česa? Normalno je, da cene naraščajo tedaj, ko ni dovolj blaga, ko je povpraševanje večje od ponudbe. Pa če tudi se pokaže, da kakega blaga ni dovolj, ga bomo, kot sem že dejal, uvozili. Pri nas pa, če se le kak proizvod podraži, najsi bo kmetijski ali industrijski, to takoj povzroči verižni odmev. Če se na primer zviša cena jekla, zakaj se morajo takoj podražiti tudi jajca na trgu? Z eno besedo, takega divjanja cen na tržišču ne smemo dovoliti. To moramo spraviti v normalne meje. Prav zaradi tega so ljudje najbolj ogorčeni. Nastaja vtis, da nismo sposobni tega rešiti, kar pa ne drži. V letu 1970 se bomo morali s tem resno ukvarjati.

Jubilej revolucionarja

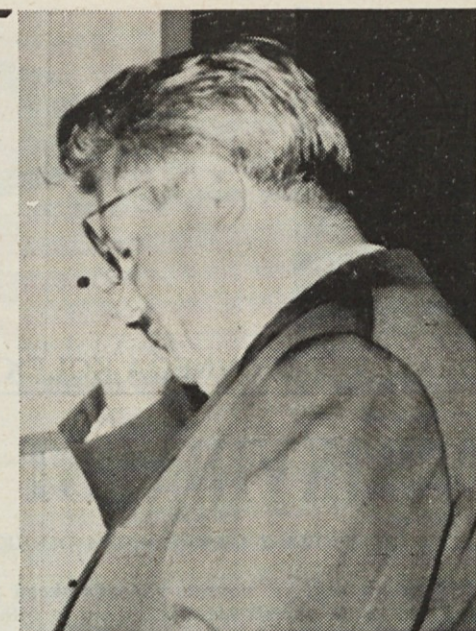
27. januarja je tovariš Edvard Kardelj praznoval svojo šestdesetletnico. To je velik jubilej velikega človeka — revolucionarja. Njegovo življenje je tako polno velikih prispevkov za našo socialistično graditev, da skoraj ne moremo reči kaj je manj in kaj bolj pomembno. Kot kolektiv Saturnusa pa nas s tovarišem Kardeljem veže še posebna vez. Naša nekdanja delavka Pepca je njegova zvesta tovarišica in sopotnica življenja.

Za njegov jubilej smo se pridružili — pozdravom jugoslovanske javnosti z naslednjim pismom:

NAS CENJENI TOVARIS KARDELJ!

Tudi delavci Saturnusa smo srečni, da ti ob tvojem življenjskem prazniku lahko izrazimo naše iskrene, najboljše želje.

Veliko vemo o tebi, o tvojem velikem prispevku za našo današnjo stvarnost. Rodil si se med delavci, z njimi rasel, delal in ostal del njih. Postal in ostal si veliki mislec revolucije. Eden od tistih revolucionarnih kadrov, ki so pod Titovim vodstvom in skupaj z njimi snovali revolucijo in bili kot veliki ustvarjalci prisotni na sleherni etapi njenega razvoja. Tvoj misel, tvoj boj za samoupravljanje, za demokratični socializem, za vodno boljše, bolj človeško in napred-

nejše, vsrkavajo vsa napredna delavska gibanja sveta kot sok in vodilo v borbi za humanejše družbene odnose.

Vedno si razumel in se boril za tisto, kar so delavci čutili v svojih srcih. Vemo, da boš tak ostal še naprej — delavec revolucionar, politik in državnik velikega slovesa, ki ne pozna počitka. Ostali bomo s teboj in pomagali, da bo tvoje delo rodilo še na tisoče sadov.

Ko boš utegnil, pridi spet med nas in ponovno ti bomo povedali kako te cenimo in kako iskreno ti želimo SE NA MNOGA ZDRAVA LETA!

Delavci tovarne
SATURNUS

Komunisti pred velikimi nalogami

V prvi polovici januarja je potekala prva seja republiške konference, ki je s svojo tehtno in polemično razpravo naredila svojevrsten pečat. Konkretno je obravnavala zlasti nekaj perečih vprašanj političnega in družbeno ekonomskega razvoja na Slovenskem, zlasti vprašanja, ki nastajajo ob uresničevanju reforme, kot so inflacija, žarišča socialne negotovosti, potreba po načrtovanju administrativnih posegov v gospodarstvu, nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, problemi političnega sistema, socialna diferenciacija, nerazvita področja v Sloveniji in vprašanje o dolgoročni družbeno ekonomski usmeritvi razvoja v Sloveniji. Bila je tudi kritika, da govorimo preveč splošno in prepogosto uresničujemo sprejete sklepe.

CK ZK Slovenije je na svoji seji kmalu po konferenci razpravljala o sprejeti resoluciji prve seje konference ZK Slovenije. Sklenil je, da bo spremljal izvajanje stališč resolucije, ki je osnova za akcijske programe organizacije ZK.

Želja je bila po čim večji konkretizaciji nalog, kar je živ odraz med komunisti prevladujočih teženj, da morajo biti naloge določeno opredeljene, kdo je zanje odgovoren in do kdaj morajo

biti uresničene. Na takšen način je delovni načrt razčlenil stališča in naloge celotne resolucije.

S prvo sejo konference ZKS se zaključuje pomembno obdobje idejnega in političnega boja za razjasnitev in krepitev vloge ZK v zadnjem času.

Ustvarjena je idejnopolitična podloga, ki je potrebna za enotno akcijo komunistov.

Da med sprejetjem resolucije in njenim uresničevanjem ne bo preveč odmora, CK ZK Slovenije poziva vse organizacije in vodstva ZKS, da tudi svoje lastne naloge tako predele z določenimi akcijskimi programi, ki morajo biti izdelani najkasneje do 15. februarja. Znamenje zaostrene odgovornosti pa je tudi sklep, da bo centralni komite sam spremljal uresničevanje tega delovnega načrta in da bo na naslednji seji republiške konference o tem poročal.

KAKO SE BOMO TE NALOGE LOTILI KOMUNISTI SATURNUSA?
Resolucija prve seje konference ZKS je pomemben de-

lovni program vseh komunistov in s tem tudi nas. Se tembolj nas, ker smo dolžni, da na področjih, ki jih obravnava resolucija res veliko naredimo. Ne zato, da bo zadoščeno sklepom CK ZKS, temveč, da bo zadoščeno našim delavcem — vsem nam, članom kolektiva. V to nas problematika in delovne naloge naravnost silijo. Borimo se s težavami nelikvidnosti, prevelikimi proizvodnimi stroški, delovno in poslovno disciplino in navajenim in neobjektivnim gledanjem na problematiko. Pred nami je narejen okvirni gospodarski plan našega podjetja za leto 1970. Postavljen je okvirno in vendar višje kot vsi do sedaj in vsebuje dovolj širok prostor konkretnih delovnih nalog — dovolj za vse komuniste, dovolj za vse politične organizacije, samoupravne organe in dovolj za vsakega člana našega kolektiva.

V februarju moramo imeti konferenco naše osnovne organizacije ZK, kjer bomo sprejeli program in se konkretno dogovorili o nalogah.

Slavko Gerlica

KJER NI INTERESA ZA INFORMIRANJE NI INTERESA ZA SAMOUPRAVLJANJE

Posvetovanje na Bledu

V novembru in v prvi polovici meseca decembra lanskega leta smo imeli na Bledu tri komercialna in dva tehnična posvetovanja. Tehnična posvetovanja, imenovana tudi konsultacijski sestanki imajo že pravo tradicijo, podobno pa velja tudi za komercialna. Ker obe vrsti posvetovanj kompletirajo naš odnos do kupcev in drugih poslovnih partnerjev in ker so se komercialna in tehnična posvetovanja dopolnjevala, smo izbrali v ta namen enoten kraj posvetov in časovno zapovrstnost posameznih posvetovanj.

Namen vseh teh posvetovanj je formirati sodoben poslovni odnos med kupci naših proizvodov in nami, kot proizvajalci embalaže in avtoopreme. Prizadevamo si ustvariti odnos vzajemnega zaupanja in pri tem želimo razbiti staro poslovno relacijo kupec — proizvajalec ter hkrati s tem prikazati, da smo najboljši in najkvalitetnejši ponudnik enakih proizvodov med različnimi proizvajalci pri nas.

Z vsakoletnimi komercialnimi posveti želimo naše najpomembnejše kupce seznaniti s komercialno politiko za naslednje poslovno leto. Na letošnjih komercialnih posvetovanjih smo naše partnerje seznanili z določenimi, zanje neprijetnimi novostmi, kot so povišanje cen in zaostrenost plačilnih pogojev. Menimo, da nam dolgoročni cilji poslovnih sodelovanj narekujejo poštenost v teh odnosih in da moramo naše kupce vnaprej seznanjati z vsemi spremem-

predvidevamo podražitev naše osnovne surovine — pločevine in zaostritev splošnih denarnih odnosov v celotnem gospodarstvu. Prav zato so tudi naši prodajni pogoji prilagojeni tem novo nastalim razmeram in spremembam. Za nas in tudi za naše kupce, bi bilo mnogo lažje, če bi te splošne ocene gospodarskih gibanj za letošnje leto, ki pa se že uresničujejo, prezrli in posvetili pozornost samo oceni naših dosedanjih poslovnih odnosov! Zapiranje oči pred oceno gospodarskih in splošnih denarnih gibanj, je prav gotovo nesmotnost, ki ima lahko trajne negativne posledice na dolgoročne poslovne odnose.

Komercialna posvetovanja obsegajo tudi obravnavo celotnih odnosov med nami in našimi kupci. Namen odkrite obravnave vseh problemov je iskanje skupnih, boljših in uspešnejših poti k trajnemu sodelovanju.

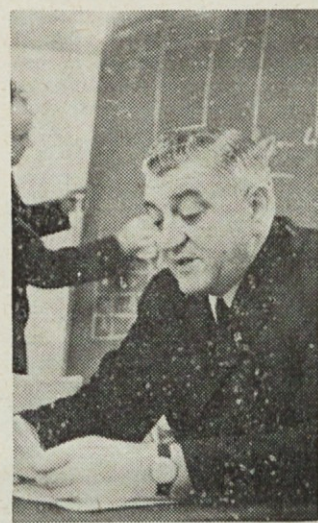
Prof. dr. Cavlek in znani nemški strokovnjak za tehnologijo mesa prof. dr. Grau s soprogo

bami, tudi z neprijetnimi, Lanskoletna komercialna ker le-te še posebej lahko posvetovanja (december 1969) motijo dobre poslovne odnose. Namreč, v letošnjem letu so bila deljena v tri skupine, ki smo jih formirali po nači-

Udeleženci zadnjega konsultacijskega sestanka tehničnih kadrov iz industrije za predelavo in konzerviranje mesa

nu in obliki proizvodnje in prodaje pri nas. Ena skupina je predstavljala kupce konzerv, kupci ostale embalaže

Remigije dr. Karakaš, upravnik Zavoda za tehnologijo mesa Inštituta za živilsko industrijo Novi Sad

so formirali drugo skupino in tretjo so predstavljali tisti kupci, ki predstavljajo trgovino (prodaja izdelkov avtoelektrike in embalaže za široko potrošnjo).

Tehnična posvetovanja zajemajo samo predavanja, ki tangirajo prehransko industrijo. Razdeljena so v predavanja, ki imajo skupni naslov »meso« in predavanja, s skupnim naslovom »sadje in zele-

Dipl. veterinar Sušić, Inštitut za tehnologijo mesa Novi Sad

njava«. Za ta predavanja lahko trdimo, da so na tem področju pri nas brez primere, saj na njih sodelujejo najpomembnejši strokovnjaki naših živilskih inštitutov in tujih eminentni eksperti. Letos so na njih, razen predavateljev iz podjetja, sodelovali še predavatelji iz Inštituta za prehransko tehnologijo (Zavod za tehnologijo mesa i povrča i zavod za tehnologijo mesa) v Novem Sadu in iz Jugoslovanskega inštituta za tehnologijo mesa iz Beograda. Predavanja so zajela pregled rezultatov dosedanjih sodelovanj na področju raziskovanj, ki jih je Saturnus organiziral skupaj z omenjenimi inštituti, tekoče naloge na teh področjih in vrsto strokovnih predavanj, ki zadevajo proizvodnjo konzerv. Letošnja gosta, predavatelja, sta bila Dr. Nehring, direktor Inštituta za konzervno tehnologijo iz Braunscheiga in Dr. Grau, direktor Zveznega inštituta za meso iz Kulmbacha v ZRN.

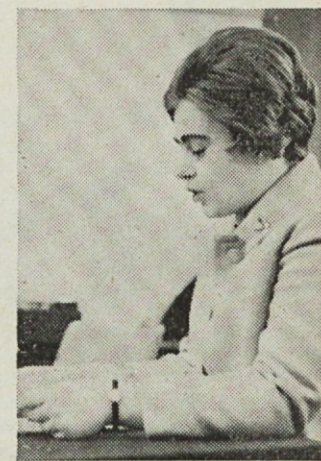
Lanskoletna posvetovanja so nadaljevanje in logična rast pred štirimi leti začelih posvetovanj. Na začetku, v prvem letu posvetovanj pred štirimi leti, smo imeli le komercialno posvetovanje s kupci konzerv, v drugem in tretjem letu so se komercialnim posvetovanjem s »konzervami« pridružila še tehnična posvetovanja za isto področje. V četrtem letu posvetovanj, to je v lanskem letu, smo komercialna posvetovanja razdelili na tri proizvodna in prodajna področja. Verjetno je realno pričakovati, da bi v bodoče tudi tehnična posvetovanja zajela širši krog kupcev.

posvetovanja take vrste so za mnoga podjetja sorodnih panog že ustaljena praksa. V našem primeru njihovo uspešnost in potrebnost najbolje ilustrirajo letošnja posvetovanja, ki jih je s skupnimi močmi organizirala naša konkurenca.

Če na koncu naredimo povzetek, potem ugotovimo, da smo s posvetovanji želeli predstaviti kar največ tehničnih in tehnoloških novosti in le-te posredovati našim kupcem kot najboljši ponudnik. Kokalj Roman

Za vse, ki jih zanimajo podrobnosti in uspešnost Posve-

tovanj na Bledu, bi informativna služba komercialne prireditelja razgovor. Razgovor bo organiziralo uredništvo.

Ing. Nevenka Kekić-Simić, Inštitut za meso Beograd

Ing. Filipović, Inštitut za tehnologijo mesa Novi Sad

Koristite dom planinske sekcije na Mali planini. Nočnina za vse člane kolektiva in svojce 3 dinarje za prvo noč, vse nadaljnje noči pa 2 dinarja. To je lahko vaš najcenejši in najprijetnejši izlet v naravo. Resnično, zdravje čisto zastoj. Ključke dobite v uredništvu Glasa Saturnusa tel. 78.

DRAGI DRUGOVI IZ SATURNUSA

Pre svega želim, da se zahvalim na pozivu, koji ste mi uputili da u svojstvu predstavnika svoga preduzeća, prisustvujem komercijalnom sastanku koji se održao na Bledu od 8.—10. 12. 1969. godine.

Nakon posjete Vašoj tvornici i nakon završenog sastanka, ponje sam sa sobom najdublje utiske. Knjiga mojih najlepših uspomena dobila je još jednu novu stranicu posvećenu Vama. Nadam se, da će naša saradnja i u sledećim godinama biti još uspešnija i plodonosnija.

Iskoristio bih ovu priliku da poželim svim članovima Vašeg kolektiva mnogo, mnogo uspeha i sreće u novoj godini, kako u poslavnom tako i u privatnom životu.

S poštovanjem Vaš prijatelj iz »Poljoopreme - Sarajevo«.
Munda Vladimir

Naše nove tiskovine

SATURNUS

Naše podjetje se drugim podjetjem in našim poslovnim partnerjem ne predstavlja samo z izdelki, temveč tudi s tiskovinami, dopisi in različnimi pošiljkami. Najpogostejši materiali, ki navzven predstavljajo neko podjetje in o njem dajejo tudi določen vtis so predvsem pisma, dopisni papir, ovojnice, računi in dobavnice. Oblikovanost teh materialov ilustrira splošno stanje in razvitost posameznih podjetij. Oblikovno rešitev osnovnih tiskanic, iz katerih izhaja kasnejše oblikovanje vseh drugih tiskovin in obrazcev najpogosteje imenujejo estetski projekt ali »hišni stil«.

Estetski projekt je v največ primerih rezultat teamworka dela več ljudi z različnih področij dela znotraj po-

formacij in ekonomske propagande je izdelal osnutke osnovnih tiskovin bodočega hišnega stila in z njimi seznanil najodgovornejše ljudi našega podjetja. Na osnovi njihovih pripomb in sugestij pa je izdelal dokončne predloge.

Do sedaj so na novo oblikovani že računi, odločba o razporeditvi na delovno mesto, novi IBM računi, dobavnica prilagojena kasnejši IBM obdelavi in etikete za kartonsko embalaranje konzerv v obratu Zalog. Tudi novi dopisni papir in kuverte so že v skladišču, čakamo le še, da poide stara zaloga.

V mnogih primerih dajejo prav tiskovine prvi vtis o podjetju, zato sodijo prizadevanja za poenotenje estetskega projekta v sklop širših prizadevanj za naš »image« o podjetju. Image predstavlja vsa prizadevanja za vtisnost, za sliko najboljšega in najkvalitetnejšega ponudnika do kupcev. Vse to pa se tudi vključuje v priprave za 50. obletnico našega podjetja v prihodnjem letu. Do takrat moramo iz te problematike rešiti še vrsto do sedaj zapostavljenih problemov. Sem sodi tiskanje Kataloga izdelkov široke potrošnje in Kataloga ostale embalaže, ponovno izrisanje našega zaščitnega znaka, določitev standardov njegove samostojne uporabe in uporabe v kombinaciji s karakterističnim napisom SATURNUS. Končno moramo tudi doseči mednarodno registracijo na-

Tako izgleda uokvirjeni (»ulovljeni«) simbolični znak našega podjetja

šega zaščitnega znaka in imena Saturnus, s tem pa doseči pravico uporabe kvalitetnega znaka ®. Taka registracija bi nam bila v posebno pomoč pri prodaji avtoelektrike na tujih trgih, pa tudi na domačem tržišču pri prodaji embalaže, saj bi tak kvalitetni znak pomenil potrditev ugleda in renomeja na tržišču, ki smo ga ustvarili z dosedanjimi prizadevanji za kvalitetno proizvodnjo.

Predstavljamo vam nekaj novih tiskovin:

Nova ovojnica je modre barve. Ta barva je značilna za kovinsko predelovalno industrijo. Za bodoče delo na tem področju bo ta barva predstavljala osnovno barvo hišnega stila. Ovojnica je plastificirana, kar ji daje sijaj. Žepi, notranji žepi ovojnice so opremljeni z informativnim tekstom in podatki o Saturnusu. Ovojnica bo lahko razen splošne uporabe služila še za reprezentativni material za letne komercialne pogodbe, razne elaborate, obvestila in za vse naše dokumente ob komercialnih in tehničnih posvetovanjih.

Kuverta je samolepljiva. Pri tej sodobni rešitvi odpade vsako običajno ovlaževanje ali dodatno lepljenje. Kuverta ima »okence«, ki odpravljajo izpisovanje naslovov na kuvertu. To pa pospeši

administrativno poslovanje. Kuverta je opremljena z našim zaščitnim znakom — negativna uokvirjena izvedba. Tak znak deluje bolj sugestivno in ne »plava« po prostoru.

Dopisni papir je izveden dvovariantno. Ena varianta vsebuje podatke o Jugoslovanskem Oskarju, druga varianta pa je brez teh podatkov. To pa zaradi tega, ker naša dejavnost ni samo proizvodnja embalaže, temveč tudi produkcija avtoelektrike. S tem je omogočeno, da vsakdo, ki uporablja dopisni papir, sam po svoji presoji izbere zanj najprimernejšo varianto. Dopisni papir je tiskan enobarvno, v značilni modri barvi. Pri rešitvi je »glava« dopisnega papirja nadaljevanje ali obdelana variantna izvedba grafične rešitve na kuverti. Razvrstitev podatkov »vaš znak«, »vaš dopis«, »naš znak« in »datum« je linijska in zaradi tega odpade predstavljanje valja v stroju pri izpisovanju teh podatkov.

Nalepnica s svojo funkcijo zamenjuje mnogokrat neestetsko ročno pisanje naslovov na kuverte večjega formata. Kar nalepnica vsebuje tudi naš zaščitni znak in osnovne podatke o Saturnusu, odpade tudi opremljanje takih kuvert z našim žigom v gornjem levem voglu kuverte.

Novo oblikovana dopisna tiskovina v plavem tisku, ki v očeh prijetno deluje in daje videz urejenosti in solidnosti podjetja

Aktivni borci, ne sopotniki!

Najavljena zamenjava partijskih knjižic je priložnost, da ZK prekine z neaktivnimi člani

Vedno se govori o potrebi, da se Zveza komunistov reši nekaterih svojih članov. Res je, da zaenkrat o tem govorijo največ v partijskih vodstvih, vedno pogosteje pa tudi v organizacijah Zveze komunistov. Tako so na zadnji seji predsedništva ZKJ ugotovili, da število tistih članov, ki po svojih idejnih opredelitvah in po svoji politični akciji stojijo na položajih, ki so nasprotni zvezi komunistov, ni majhno.

Ceprav so to že prej ugotavljali, pričakovanja, da bodo ti ljudje sami zapustili Zvezo komunistov, niso bila izpolnjena. Se več, mnogi od njih uporabljajo rdečo knjižico kot zaslonbo za svoje delovanje. Zaradi tega je po oceni predsedništva potrebno, da se organizacije v prihodnjih mesecih osvobodijo takih članov na ta način, da jih izključijo iz svojih vrst.

To velja tudi za znaten odstotek pasivnih članov, ki predstavljajo breme za organizacijo, otežkočajo njene akcije in pobude, jo delajo manj gibčno in učinkovito. Kot je pred nekaj dnevi re-

kel eden članov mestne konference ZK Beograda, je danes vse manj potrebna »baza«, ki bo od časa do časa na sestankih izražala načelno podporo. Danes so potrebni kadri, ki bodo pripravljene spustiti se v politično bitko. Potrebni so aktivni borci in ne sopotniki gibanja.

Na temelju dosedanjih zapazanj bi lahko rekli, da je Zveza komunistov bolj odkrito kot kdaj kolj prej, razkrila sovražno dejavnost sil, ki zavirajo razvoj in se upirajo samoupravljanju. Zveza vse bolj zapaža posledice pasivnosti, neodgovornosti do partijskih sklepov in nedelavnosti članstva.

Vse to je samo prvi korak. Je pa tudi dober temelj, da naredi Zveza komunistov tudi drugega, t. j. da začne v letu 1970 odločno idejno razlikovati v lastnih vrstah in da brezkompromisno razčistiti z vsemi, ki zastopajo zvezi nasprotna stališča.

Razlikovati pa ni mogoče na podlagi tega, kdo je za politiko zveze in kdo ni, temveč po tem, kdo se je pripravljen za politiko zveze

aktivno boriti. Dejstvo je, da je to razlikovanje največje v organizacijah, ki so dosledno izvajale svoje sklepe. Te organizacije lahko služijo kot dober kašipot, kako se to razlikovanje izvaja.

Za leto 1970 najavljena zamenjava partijskih knjižic je dobra prilika, da organizacije očistijo svoje vrste in da okrepijo idejno in akcijsko enotnost. V pogovorih o zamenjavi partijskih knjižic

opozarjajo, da ta akcija nikakor ne bi smela postati kampanja, niti je ne bi smeli pojmovati kot čistko. Opravljati je treba kot tekočo nalogo zveze komunistov. Izključevanje, črtanje iz evidence in zamenjava partijskih knjižic morajo biti stalno obveznost in praksa v idejnem delovanju Zveze komunistov. To je tudi smisel besed, ki so bile izgovorjene na zadnji seji predsedstva ZKJ.

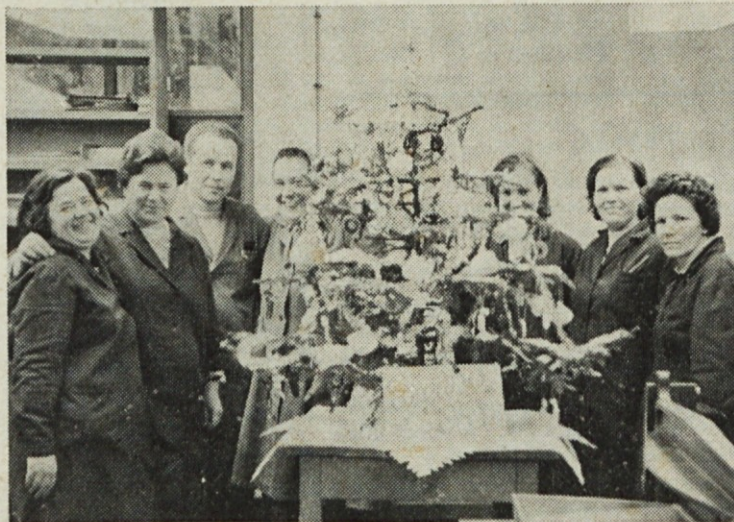
Poudariti je treba tudi to, da je bilo na tej seji jasno povedano, da se omenjena stališča ne nanašajo na dolgoletne člane Zveze komuni-

stov, ki zaradi bolezni, starosti ali izčrpanosti ne morejo sodelovati pri rednem partijskem delu, saj so tudi po določilih statuta ZKJ lahko oproščeni teh obveznosti. Prav tako se zveza ne želi osvoboditi tistih članov, ki s svojim osebnim ugledom predstavljajo najboljše propagatorje politike Zveze komunistov v svojem okolju.

To je treba poudariti zato, ker imajo mnoge organizacije enostranski in krut odnos do starih in izčrpanih članov in zahtev do njih ne zmanjšujejo, temveč jih včasih še po-

NOVOLETNA JELKA NA ODDELKU

— Sedaj, ko je že debeli mesec mimo je to le še spomin, vendar lep, prijeten spomin na novoletno praznovanje. Po tovarni je bilo več novoletnih jelk in ta je bila od vseh najlepša z najbolj simpatičnimi občudovalci. Na sliki z leve: Šebenik Magda, Smodrič Mara, Svigelj Jože, Češnovar Mici, Zerdin Angelca, Podbreznik Jelka, Novak Marija

Hrana, vir energije za življenje in delo

- Razpolagam z nekaterimi podatki o prehrani oz. kako
- se hranimo zaposleni v SATURNUSU. Menim, da je po-
- trebno o tem spregovoriti nekoliko besed in seznaniti za-
- poslene z razpoložljivimi podatki, ki so bolj zaskrbljujoči
- kot razveseljivi.

ZAJTRKUJE JIH LE 10 %

Z ugotavljanjem števila zaposlenih, ki pred odhodom na delo redno zajtrkujejo, smo dobili podatke, da je le 10 % zaposlenih takih, ki zjutraj najdejo ali si vzamejo čas za pripravo in zaužitje zajtrka. Ostalih 90 % zaposlenih pa zjutraj ne zajtrkuje in prihajajo na delo tešče. Nekateri od teh sicer popijejo skodelico čaja, kave ali mleka, kar pa seveda ni zadovoljivo, saj je za opravljanje dela potrebno več energije. Nekaj pa je med nami celo takih, ki namesto zajtrka popijejo kozarček ali tudi kozarec močne žgane alkoholne pijače, kar je zelo škodljivo za organizem in tudi nevarno za delovno mesto. Občutek moči po zaužitju alkoholnih pijač je zelo varljiv, saj je splošno znano in tudi dokazano, da delovna sposobnost po zaužitju pijače pada in prav tako pada tudi efekt dela. Alkohol v taki obliki ali drugačni je strup in je zastrupljanje organizma v zgodnjih jutranjih urah najbolj škodljivo. Ta navada ima škodljive posledice za posameznika in za delovni kolektiv. Se sreča, da ta navada upada in jo posamezniki spričo spoznanja le opuščajo.

NEKATERI SMO ZBIRČNI IN MALOMARNI DO ZDRAVJA, NEKATERI PA HOČEJO PRIHRANITI DENAR

Torej prihajamo zjutraj v glavnem še tešči in je malica v tovarni v času polurnega od-

mora prvi obrok hrane — tudi zajtrk. Kljub tej ugotovitvi pa se dnevno poslužuje toplega obroka v tovarniški menzi le 1000 do 1100 zaposlenih. Ostali, skoraj 500 zaposlenih, ne malicajo v menzi. Nekateri si malice prinesejo od doma, nekateri kupujejo sendviče v menzi, nekateri pa sploh ne malicajo. Ne glede na objektivne in subjektivne vzroke, ki vplivajo, da se 500 zaposlenih ne poslužuje toplega obroka v tovarniški menzi, lahko zaključimo, da v glavnem ne razmišljamo o vrednosti prehrane za naše zdravje, za dobro počutje in razpoloženje ter tudi za uspeh pri delu. Še manj pa razmišljamo o sestavi hrane in si ne prizadevamo, da bi zaužili res tako hrano, ki jo organizem nujno potrebuje. Več ali manj se ravnamo zgolj po okusu in finančnih sposobnostih, ne razmišljamo pa o kalorični, vitaminski in rudninski vrednosti hrane. Vsi vemo, da je treba jesti, ker bomo sicer lačni, na to nas opozarja tudi sam želodec, včasih tudi zelo glasno. Da smo se količinsko dovolj najedli nam pove sam želodec, saj je občutek sitosti znak, da smo jedli dovolj, oz. da smo se najedli. Nimamo pa nobenega rezultata za kakovost hrane. Prav zaradi tega moramo na to sami misliti in segati po taki hrani, ki vsebuje vse potrebne sestavine za človekov organizem.

V obratnem primeru se bodo kaj kmalu začele pojavljati razne nevšečnosti, kot slabo

počutje, utrujenost, slaba odpornost in obolevanje. S tem pa ne želim reči, da si bomo sedaj dnevno izračunavali kalorično in ostalo vrednost dnevno zaužite hrane. Brez dvoma pa lahko sami pazimo, da bomo zaužili čim bolj pestro hrano. Ne sme nam biti vseeno, če bomo jedli dan na dan isto, več ali manj le s kruhom bogato hrano. Tempo življenja se iz dneva v dan povečuje in resnično nam iz dneva v dan bolj primanjkuje časa za pripravo dnevnih obrokov hrane. Zaradi tega segamo v glavnem po kruhu in mesnih izdelkih, kar pa ne vsebuje vseh, za normalno delovanje

organizma in duha, potrebnih snovi.

TOPLA MALICA JE GLEDE KAKOVOSTI NAJCENEJSI OBROK

Topli obrok v tovarniški menzi vsebuje vse potrebne sestavine po postavljenih in zdravstveno utemeljenih normativih. Tudi pestrost je dokaj velika. Res pa je, da so okusi zelo različni in da zaradi tega ni moč pripraviti vedno tako malico, ki bi odgovarjala po okusu prav vsem zaposlenim. Če bi se zavedali pomena toplega obroka, malice za naš organizem, bi se prav gotovo vsi abonirali. Verjemite mi, da

te moje besede niso reklama za našo družbeno prehrano, pač pa popolnoma objektivna ugotovitev z zdravstveno in tudi ekonomsko utemeljitvijo. Zavedajoč se pomena družbene prehrane, predvsem pa toplega obroka za zdravje in uspešno delo zaposlenih, so nekatera podjetja že postavila zahtevo, da se vsi zaposleni poslužujejo tega obroka v njihovih obratih družbene prehrane. Izuzeli so le zaposlene, ki imajo razne prebavne motnje in že predpisano dieto. Verjetno bo kazalo tudi v našem podjetju sprejeti, če ne prav tako vsaj podobno stališče. Premislimo!

Fani Žužek

To je posnetek izpred več kot 11 let. Prostor je isti in v večini tudi koristniki naše menze, le da so danes vsi malo težji, kar je tudi krepak dokaz, da je hrana zelo dobra

Iz mladinskega aktiva

V lanskem letu je mladinska organizacija prav lepo delovala in smo bili nad njenim delom vsi navdušeni. Nenadoma pa je ta dejavnost prenehala in je začela razpadati. Vzrok temu je bil odhod dveh najbolj prizadevnih članov tovarniškega komiteja. Zaradi neurejenih odnosov in nerazumevanja do njunega družbeno političnega dela, sta odšla iz tovarne Prošek Franci, predsednik TK ZMS in njegov najbližji sodelavec Resnik Srečo, član sekretariata TK. Vodstvo aktiva je prevzela Strle Majda, sekretar TK. Majda nekdanja sila aktivna in prizadevna, se je nekaj časa še trudila, ker pa sama le ni zmogla vsega je polagoma tudi ona odnehala in tako smo di v leto 1970 brez vsake dejavnosti mladinske organizacije. Z namenom, da bi ta premor prekinili in v MO spet uredili vrste, smo se 7. januarja sestali predstavniki ZMS in predstavniki vodstva pod-

jetja, prisoten pa je bil tudi predsednik Mestne konferenec ZMS tov. Miklavčič Borut. Dogovorili smo se, da je nujno v kratkem sklicati sejo Tovarniškega komiteja, pripraviti program dela za leto 1970 in pričeti s pripravami za letno konferenco mladine Saturnusa, kjer bi izvolili tudi novo vodstvo. Do tedaj pa bo vodstvo organizacije prevzel tov. Ižanc Marjan. Prisotni iz vodstva podjetja tov. Karla Novak, Jože Arh in ing. Božo Alič so obljubili vsem, ki bodo aktivno delali in prek njih celotni organizaciji vso podporo in tudi dejansko pomoč.

Teden dni kasneje se je že zbral TK MO ter se nekaj drugih mladih, ki so pripravljene sodelovati. Kadrovske je bil TK že precej okrnjen, saj je med letom šlo nekaj mladincev k vojakom, nekateri pa so prenehali z aktivnim delom zaradi drugih vzrokov. Tako je bilo potrebno postaviti tudi novo začasno vodstvo posameznih komisij.

IZOBRAŽEVALNO KOMISIJO bo vodila Vojska Breda iz kem. laboratorija, kulturno komisijo Novak Elvira iz montaže OTP, športno komisijo Kosec Jože iz OTP, komisijo za informacije pa Urbančič Jože. Vsak od njih bo do naslednje seje pripravil program dela in splošna načela. Nerešeno je ostalo še vodstvo ideološke komisije in vodstvo Zaloga. Zato bo program ideološke komisije pripravil Ižanc Marjan in uredil, da bodo programi zbrani v celoto in dani v razpravo med mlade. Obenem s programom bodo posamezni vodje kadrovske sestavili svoje komisije, tako, da bo tudi po tej strani že pripravljeno za konferenco, ki naj bi bila v mesecu februarju.

Zaželimo in omogočimo tem mladim čim več uspeha!

Miloš Mikolič

DOBER ZAJTRK — DOBER DAN

Dober zajtrk pomeni dober začetek dneva. Zajtrk je zelo važen obrok, morda najvažnejši od vseh. Po nočnem počitku je telo naravno osveženo, živci in mišice spočiti, telo mora dobiti hrano, da dobi moč za delo ali igro.

Raziskave so pokazale, da je mladina, ki je dobila obilen in kakovosten zajtrk, skupaj z ostalimi obroki imela krite dnevene prehranske potrebe, za razliko od mladine, ki je pilo zajtrkovala, ali pa sploh ne.

ZAKAJ JE POTREBEN ZAJTRK?

Po dobrem zajtrku je organizmu zagotovljena energija, ki je potrebna do kosila. Učitelji so opazili, da dober zajtrk preprečuje nervozo. Ravno tako v uradih ali na delovnih mestih v proizvodnji izboljšuje razpoloženje, vpliva na priljubljenost, povečuje delovno sposobnost in vpliva na zdravje in videz človeka.

Mnenja, da opuščanje zajtrka zmanjšuje težo, so napač-

na. Pravzaprav dosežemo s tem prav nasprotno, ker se po slabem zajtrku pojavlja sredi dopoldneva slabost. Da bi jo preprečili, ljudje kaj radi jedo slaščice. To povzroči izgubo apetita za kosilo. Ljudje, ki ne zajtrkujejo, pogosto tudi ne kosijo, a se vendar redijo in izgubljajo privlačen videz. Dopoldanske slaščice vsebujejo mnogo kalorij, organizem pa ne dobi snovi, potrebnih za zdravje. Ugotovljeno je, da imajo vsi, ki opuščajo zajtrk večje težave s previsoko telesno težo kot tisti, ki zajtrkujejo.

Prav gotovo ne drži, da ni časa za zajtrk. Časa je dovolj. Kako ga razporedimo, pa je stvar posameznika. Za dober izdaten zajtrk je treba vstati 20 do 30 minut prej. Pogosto si domišljamo, da potrebujemo spanje bolj kot dober zajtrk. Dvomljivo je, če nekaj minut spanja res izda toliko kot dober zajtrk. Res pa je, da se vsem, ki si privoščijo izdaten zajtrk napor izplača, ker imajo več energije in v zvezi s tem boljše razpoloženje in višjo delovno storilnost.

Ali res samo avtomobile kupujemo?

O našem avtoparku in avtomobilih malokdaj pišemo, zato pa o njih večkrat godrnjamo. Posebno kadar zvedemo, da smo kupili nov avtomobil vse vprek modrujemo, da je to luksus in da bi prav gotovo še naprej koristili starega. Res je, da avto ni stroj za izdelovanje škotel, je pa za izdelovanje in prodajo škotel tudi nujno potreben. Pozabljamo, da je transport del proizvodnje in samo njena podaljšana roka. Tudi, če prevažata delavce, strokovnjake in poslovne ljudi, se to dela le zato, da se zagotovi sredstva za proizvodnjo in prodajo proizvodov. To se pravi, da je transport zelo pomemben za potek proizvodnje.

Poglejmo kaj pravi o tem vodja našega avtoparka tov. Vidmar Ciril:

Sedmo leto teče, odkar sem v tovarni vodja avtoparka. Ko sem prišel, so bili avtomobili v zelo slabem stanju. Bili so stari, izrabljeni vozovi, ki so rabili drage denarje za vzdrževanje, pa še niso bili varni.

Zato sem najprej predlagal, da se za obnovo avtoparka nameni več sredstev, vsaj toliko, da bi lahko vsako leto zamenjali en star avtomobil z novim. To bi bilo veliko ceneje kot pa drago plačevanje popravil. Po dolgem času je v ta namen bilo namenjenih nekoliko sredstev.

Najprej smo se usmerili v ureditev tovornih avtomobilov. Uspelo nam je, da smo stare tovarne avtomobile zamenjali za nove, ki pa so sedaj tudi že stari s precej tisoč prevoženimi kilometri. Večina jih je prevozila že čez 200.000 km. Njihovo uporabnost smo podaljšali z menjavo motorja in ureditvijo podvozja, tako da bodo lahko še nekaj časa služili svojemu namenu.

Problem za sebe so bili in so še osebni in poltovorni avtomobili. Ko sem prišel v tovarno, so bili poltovorni avtomobili že stari in v glavnem dediščina Agroindusa iz Zaloga. Za vzdrževanje teh avtomobilov smo porabili veliko denarja, tako da bi za ta denar lahko nabavili že dva nova avtomobila, saj so vozili 10–12 let in smo menjali stroje, podvozje in ostalo, pa so še vedno ostali stari vozovi. Odločili smo se, da bomo rešili ta problem s prodajo starih avtomobilov in nabavo novih. Na kredit smo kupili nove, in sicer TAM 2000 in dva kombija IMV super B, enega za prevoz tovora, drugega za prevoz oseb, ki se pa lahko preuredi tudi za prevoz tovora. Imeli smo namen kupiti uvožene, vendar je bila njihova cena tako visoka, da bi dobili za ta denar pri nas dva, sicer ne tako kvalitetna, vendar primerna avtomobila, za kratke relacije v Sloveniji in bližnji Hrvatski. Na žalost smo slabo računali in že sedaj lahko ugotovimo, da bi bilo bolje kupiti dražje in boljše avtomobile. Bil pa je še drug problem: uvožene avtomobile bi morali plačati takoj, kar pa naše podjetje ni bilo v stanju izvršiti.

V obratu Zalog je bil v začetku en sam avto, in sicer kombi, ki je služil najrazličnejšim namenom. Ker se je tovarna širila in je bilo ugotovljeno, da z enim avtomobilom ne moremo dalje sle-

dititi potrebam teh prevozov, smo kupili dva Peugeotota (pežoja) tipa karavan 404, ki sta noč in dan na cesti. Prevažata naše servisne tehnike, ki rešujejo proizvodne probleme v tovarnah, ki so kupci naših konzerv, doma pa prevažata orodje, malico itd. in sta zato vsestransko uporabljiva in izkoriščena.

Na žalost pa ne more biti avto pri toliki vožnji dolgo pri življenju, zlasti če prevozi letno 80–90.000 km. Naša dva avtomobila sta veliko prevozila. Prvi je prevozil že 290.000 km, drugi pa bo kmalu dosegel 200.000 km in to brez večjih popravil ali karambolov. Mislim, da njihovim šoferjem lahko samo čestitamo! Pri takem izkoristku moramo že misliti na nabavo novih avtomobilov, sicer bomo ostali v obratu Zalog, upravi in komerciali brez prevoza. Kdor pa gospodarsko ocenjuje, ve, da takšna tovarna kot je Saturnus ne more in ne sme biti brez učinkovitih prevoznih sredstev. V tem primeru velja dober avto prav toliko kot stroj, saj je v gospodarskem oziru avto prav tako potreben. Imeli smo tudi probleme z dostavnimi in osebnimi avtomobili za potrebe direktorja, komercialne in strokovnih služb.

Razpolagali smo s starim Mercedesom, na katerem so bila izvršena že vsa mogoča popravila, tako da je postalo vsako nadaljnje vzdrževanje negospodarsko. Prevozili smo z njim še 80.000 km, nato pa smo ga prodali. Zopet ni bilo denarja za nakup novega, zato smo dobili stari Mercedes 300 za malo denarja. Z njim smo prevozili 180.000 km in smo ga nato za še kar dobro ceno prodali.

Po prodaji tega avtomobila smo končno kupili novi plavi Mercedes 200, s katerim sva z Maroltovim Lojzetom prevozila 170.000 km. Ker se nesreči na cesti ne da vedno izogniti, ga je doletela smola in karambol. Pri tem se je avto razbil tako, da za nas ni bil več uporaben in smo ga prodali zavarovalnici Sava za 3.400.000 s. din.

Zdaj smo že več kot pol leta pri enem samem avtomobilu Mercedes 250, s katerim smo prevozili že 80.000 km. Razširitev poslovanja in borba za tržišče ter kupca terja mnogo večjo obdelavo tržišča kot doslej, zato ni čudno, da me vsi sprašujejo, kdaj bomo kupili kaj novega, zaradi česar bi bile lahko naše akcije zunaj podjetja hitrejša in učinkovitejša.

Ker nam denarja primanj-

kuje, smo poiskali najprimernejšo rešitev tako, da smo se dogovorili s Tomosom v Kopru, s katerim imamo dolgoletne poslovne odnose, da pri njih kupimo 3 Citroëne, in sicer: osebnega za strokovne službe in vodstvo podjetja, druga dva pa sta dostavna, tako kot sta sedaj Peugeotota (Pežoja) za obrat Zalog.

Zaradi take odločitve je slišati vprašanja zakaj Citroëne, zakaj ne kombijev itd.

Vsa dosedanja vprašanja, zakaj Mercedes, zakaj Citroën, je treba tolmačiti na gospodarski način. Izkušnje kažejo, da je nakup dražjega vozila gospodarnейše, zlasti, če je s ceno povezana boljša kakovost in tehnika vozila. Poleg tega pa je tudi asortiman domače proizvodnje avtomobilov takšen, da nudi le lažja vozila, ki za potrebe podjetja, ko prevozijo avtomobili tudi do 100.000 km letno, niso primerni. Cilj nakupa določene znamke vozila ni v želji delavcev podjetja, ki se v njih vozijo, da se postavljajo v vozilu podjetja. Cilj takšnega nakupa je v gospodarnosti, varnosti, udobnosti (ker se z njim vozi na dolge relacije in na delo), trajnosti, hitrosti, zaradi manjših izgub časa itd.

Vsi, ki drugače mislijo, naj se obrnejo na tehnični oddelek, komercialno službo, laboratorij, nabavo ali katerikoli oddelek, ki koristi prevoz in bodo podrobneje zvedeli koliko morajo delavci teh služb potovati, pod kakšnimi pogoji in zakaj. Zvedeli pa bodo tudi, kako težko je dobiti prevozno sredstvo in koliko škode se s tem povzroči podjetju. Z lastnim vozilom gre malokdaj na pot, morda le na krajše relacije in to le poleti, toda ko nastopi jesen in zima se te vožnje težje opravljajo zaradi slabih pogojev vožnje. Težko pa je tudi po celodnevni vožnji lastnega vozila, prisostvovati sestanku, razpravljati in odločati, nato pa se zopet vračati in voziti avto. Mislim, da se moramo temu izogibati in naj vsakdo opravlja tisto delo, za katero je določen. Prevoz in skrb, da člani našega podjetja, ki jih vozimo, zdrave pripeljejo na cilj in domov, pa sta naši.

Mislim, da je dovolj rečeno: za malo denarja malo muzike. Zato prenehajmo s tem, kakšen avto, do sedaj se je vedno pokazalo, da je ob nakupu drag avto še vedno cenejši, boljši in daljša je njegova življenjska doba kot pri cenejšem avtomobilu, ki je vedno nesiguren in v delavnicah.

Nerad pišem in nisem vajen takega pisanja, toda upam, da mi je vsaj delno uspelo razjasniti probleme in težave v avtoparku glede voženj in nakupa novih avtomobilov.

V letu 1970 želim vsem šoferjem sreče, zdravja in uspehov ter boljšega sodelovanja. Ciril Vidmar

Med ostalo embalažo izdelujemo tudi rezervoarje za oljne peči. Te smo začeli izdelovati pred enim letom in vse kaže, da bodo postali naš redni proizvod. Izdelujemo jih več vrst za več podjetij oljnih peči, z nekaterimi pa prav sedaj teče pogovori. Na dan jih izdelamo 1200 in če bodo poizkusi za izboljšanje postopka dela uspeli, jih bomo z istim številom delavcev naredili veliko več. Na sliki Mavec Ivanka in Okoren Pavla

Konzerve za izvoz v obratu TMI

Med finalnimi izdelki obrata Tovarne mesnih izdelkov v Murski Soboti so tudi konzerve, ki jih izdelujejo največ za izvoz v vzhodne, v zadnjem času pa tudi zahodnoevropske države.

V letu 1969 smo Jugoslovani izvozili 6.000 ton mesnih konzerv v SSSR in pri tem je bila TMI udeležena s 4.500 kg mesnega zajtrka 200 g in 30.000 kg CORNED BEEF MEAT — CMB 400 g. Celoten aranžma je potekal preko skupnega izvoznika, recepture, organoleptično in bakteriološko kontrolo pa je opravljal Jugoslovanski inštitut za tehnologijo mesa iz Beograda. Tržišče SSSR zahteva v zadnjem času izredno zahtevne trojne konzerve, tako z organoleptičnega vidika, kot tudi bakteriološkega. Močno so se tudi povečale norme glede embaliranja in označevanja kontrole embalaže.

Letos se je obrat TMI precej uveljavil na angleškem tržišču s polkonzervno šunko 1 libra v pločevinki mandolinske oblike; tako šunko v Angliji popularno imenujejo PICNIC. »GAVRILOVIČEM« in »BELJEM« pod trgovsko in kvalitetno oznako »GALLETY«.

PICNIC je prvovrsten proizvod iz 1–3 kosov mesa od slaniških šunk z majhnim dodatkom želatine. Končni proizvod ima lepo obliko mandoline in je meso v ce-

loti prekrito s plastjo želeja, ki se reže skupaj z mesom. Meso mora biti lepo svetlo rožnate barve, žele pa povsem prozoren in kompakten.

Pri tem proizvodu smo vpeljali hitro metodo salamurjenja in zorenja mesa z vbrižgavanjem slanine v žilo in direktno v mišičnino.

Izvoženih je bilo 60.000 kg šunk oziroma 130.000 kosov.

Obrat Tovarna mesnih izdelkov bo verjetno tudi v prihodnjem letu obdržal obe izvojni tržišči, vendar na kako povečanje asortimana ne moremo računati, ker je večina strojev v konzernem oddelku že zastarela, tako tehnološko kot tudi tehnično. (Iz internega glasila TMI)

VEČJE MOŽNOSTI ZA IZVOZ MESA IN KOZERV

Na posvetovanju proizvajalcev, predelovalcev in izvoznikov, ki je bil decembra 1969 na iniciativno Inštituta za zunanjo trgovino v Beogradu, je bilo govora tudi o možnostih izvoza govejega in svinjskega mesa v letu 1970. Ugotovili so, da se kažejo ugodne možnosti za povečanje proizvodnje in predelavo mesa — s tem pa tudi izvoz.

Rečeno je bilo, da se bo po predvidevanjih v letu 1970 izvozilo najmanj 25.000 ton svinjskega mesa in 35.000 ton konzerv.

(Tanjug)

Pismo Nove škatle

OB PISMU NOVE ŠKATLE

VABIMO TUDI DRUGE

CLANE K SODELOVANJU

Nekajkrat se je oglasila Stara škatla, ki je na primeren način kritično in tudi pohvalno obravnavala določene stvari iz našega življenja in dela v tovarni. No, sedaj pa se je oglasila še, dosedaj neznana, NOVA ŠKATLA. Za nas v uredništvu je to razveseljivo, saj potrebujemo dopisnike iz proizvodnje, potrebujemo mnogo drobnih in večjih informacij iz življenja in dela naših članov kolektiva. Pozdravljamo tudi Novo škatlo in želimo, da bi ime »Nova« dobro opravičevala z zanimivimi in aktualnimi dopisi in da bi bila še boljša od Stare. Torej, konkurenca je, želimo le še mnogo srečne roke in veliko posluha za problematiko. Obenem pa vabimo k sodelovanju vse druge člane kolektiva. Vemo, da je veliko stvari, ki nas motijo in za katere obenem že vidite boljše rešitve. Napišite na papir in ne imejte skrbi s pisavo ali slovnico, lažje bom prebral vaše pisanje, kot pa pisanje zdravnikov. Vsak vaš prispevek bomo objavili — le če ne boste ravno na koga stresali svojo trenutno jezo zaradi povsem vaših osebnih stvari. Vsak prispevek bomo tudi honorirali. Več boste pisali, pestreje bo naše Glasilo in pogosteje bo lahko izšlo. Sodelujte!

PISMO NOVE ŠKATLE

Ko sem prebral pismo STARE ŠKATLE sem si zaželel, da bi tudi jaz postal dopisnik Glas Saturnusa in to pod oznako NAVA ŠKATLA. Če ne boste uganili kdo sem, se bom po objavi sam prišel javit z duplikatom. Za prvič vam bom bolj malo napisal, za kasneje pa bom poskušal zbrati več snovi.

Danes to!

Pisarne embalaže so se preselile v skladišče polizdelkov. Stisnjene ob steni za velike skladovalnice zabojev s polizdelki. Pod je tu ves jamast in ko se zaboji prestavljajo je zelo nevarno, da se ne prevrnejo na pisarniške prostore in s tem poškodujejo pisarno in ljudi, ki v njih delajo. To je res zelo nevarno in treba bo kaj storiti.

V spodnjem oddelku, kjer transporterji prevažajo material in izdelke iz dvigala prek proge po neograjnem dvignem mostičku, je tudi zelo nevarno. Videl sem že, da je transporter zapeljal mimo in z vozičkom vred padel na progo, če se to zgodi viličarju, ki tudi tu vozi, bo nezgodno prav gotovo hujša. Mislim, da bi se to dalo odpraviti s preprosto trdno ograjo.

Za danes le toliko in na koncu lep pozdrav ter veliko uspeha pri delu.

Nova škatla

Vojaki pišejo

Spoštovani urednik!

V začetku bi se vam najlepše zahvalil za obe novoletni darili in vsem tistim, ki so pripomogli k njima. Obeh sem bil zelo vesel, saj jih nisem pričakoval.

Novo leto sem preživel v kasarni, ker sem bil na dolžnosti. Toda vseeno sem se imel kar dobro. Z nekaterimi najboljšimi kolegi smo zbrali denar in si kupili jedišča in pijačo. Ob polnoči smo si voščili novo leto, tako da je nastala »gužva«. To sem izkoristil in odšel spat, ker sem komaj stal na nogah. No, pa nisem dolgo spal. So me kmalu zopet spravili na noge.

Na koncu lahko rečem, da sem Novo leto kar dobro preživel.

Se enkrat se vam najlepše zahvaljujem za darila.

Lep pozdrav članom kolektiva

Milan Lamnik

Spoštovani urednik!

Po dolgem času se vam zopet oglašava iz Vipave, kjer služiva vojaški rok. Sedaj sva že stara borca, saj nama teče že štirinajsta krivina. Ta čas sva preživela dokaj dobro, saj sva bila skoraj 7 mesecev na terenu in to z mašinama. Čas na terenu nama je hitro minil, saj je bilo dosti lepih trenutkov in zabave. Bilo pa je tudi veliko težkih in nevarnih situacij. Ko sva se vrnila s terena sva mislila na dopust, toda za enkrat ga ne moreva dobiti. Hrana je bila dobra, če ne bi bilo v jedilniku preveč zelja, makaronov in sira. Te hrane sva pojedla že blizu enega vagona. Z vremenom sva zadovoljna samo vipavska burja je večkrat prehuda.

Cestitava vam k Novemu letu 1970 in vam želiva še veliko delovnih uspehov in uspešnega poslovanja v podjetju

vaša sodelavca Homec
Franc in Curk Stane
V. P. 1427/7 Vipava

Pozdravlja tudi vse remece, ki se trenutno nahajajo v JNA in jim želiva čimprejšnjo vrnitev domov.

Spoštovani urednik!

Pišem vam iz Pule, kjer služim vojaški rok. Oprostite, ker vam do sedaj nisem nič pisal, toda preden se človek privadi na nov način življenja preteče nekaj časa. Sedaj sem se odločil, da vam napišem par vrstic.

Tukaj v Puli ni težko služiti vojsko, ker ni snega in tudi mraza ni hudega, dočim je poleti tu zelo vroče. Disciplina je tu v kasarni strožja kot marsikje drugod. Sem izviđač. To je zelo zanimiv

rod vojske, pa tudi naučiš se lahko veliko, če si zainteresiran. Hrana je odlična, toda kljub temu sem precej kilogramov pustil na poligonu. To naj bi bil kratek opis življenja v JNA.

Na kraju bi vas še prosil, ako bi mogel dobiti Glas Saturnusa v vojsko, ker me zelo zanima življenje v Saturnusu in njegov napredek.

Obenem želim vam in vsem sodelavcem in sodelavkam srečno, zadovoljno in uspešno polno novo leto 1970.

Lep pozdrav

Milan Završnik
V. P. 2581/3 Pula

Dragi urednik!

Odločil sem se, da se vam javim in se vam že v začetku zahvalim za denar in za novoletno darilo, ki sem ga bil zelo vesel in se vam zanj najlepše zahvaljujem.

Prejel pa sem tudi vaš časopis in sem videl, da je veliko spremenjenega v tovarni, odkar sem jaz vojak. Sedaj pa bi vam zaupal samo še nekaj, da se vidimo v sredini februarja, a ostalo pa je vse še tajnost — ...

samo ne moja ...

Na kraju pa bi vam zaželel mnogo uspehov v letu 1970, čeprav malo kasno, a iz srca.

Vojak
Pate Srečko

Dragi urednik!

Dajprej se vam najlepše zahvaljujem za poslani denar. Sedaj sem se že kar privadil na vojaško življenje. Tukaj je precej Slovencev, tako da nam ni preveč dolgčas. Drugače mi gre kar dobro, samo zima je tukaj zelo huda in nas kar malo zebe. Do konca vežb mi je ostalo še 14 dni, osmega februarja bom namreč delal izpit za šoferja. Kakor pravijo bom potem odšel kam v prekomando. Hrana je tukaj zelo slaba, skoraj vsak dan je zelje.

Skoraj vsako nedeljo grem tudi v mesto. Knjaževac to je majhno mesto. Po ulicah pa namesto avtomobilov hodijo osli. Pišem kar v postelji, zato oprostite pisavi. Pozdravite vse delavce v obratu Zalog, posebno pa vse na 2 liniji.

Lepo vas pozdravlja vaš nekdanji delavec

Završnik Jože
V. P. 7275/3
Knjaževac,
Srbija

Dragi fantje!

Vesel sem, da ste se le malo bolj ogreli za pisanje in upam, da bo tudi naprej tako. Oprostite, ker vaša pisma objavljam tako pozno, vendar se ne da drugače. Se mi pišite in kmalu se vrnite med nas.

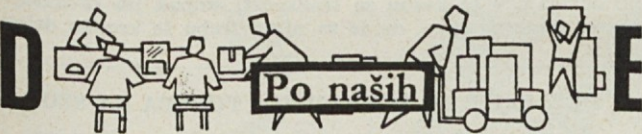
Urednik

(Nadalj. s 4. str.)

večujejo. To so običajno ljudje, ki so najboljša leta svojega življenja posvetili partiji, ki so se borili za njene ideale in ki so globoko povezani z njenimi cilji. Take poglede in občutke imajo še danes. Mnogi želijo preživeti celo svojo dobo v ZK in do konca prispevati k njenemu delu, čeprav samo simbolično.

Na žalost se nekaterim ta ljudska želja ne izpolni. Prisiljeni so izvrševati obveznosti enako, kakor njihovi mlajši tovariši. Da pa jih ne bi klicali na odgovornost in kaznovali, sami, brez svoje krivde, zapuščajo zvezo in se ločujejo od tega, čemur so najbolj in krepko vdani. Namesto, da bi dobili priznanje za svoje dolgoletno delovanje, so na ta način kaznovani.

(Glasilo KOLEKTIV)

ODDELEK TISKARNA

V decembru je proizvodnja potekala na I. in III. lakični liniji v treh izmenah, na II., IV., VII. tiskarskem stroju v dveh izmenah, dočim je proizvodnja na VIII. in IX. tiskarskem stroju potekala samo v eni izmeni, kakor tudi v vseh ostalih oddelkih priprave dela tiskarne.

Postavljeni plan smo dosegli cca 81%. Da postavljenega plana nismo dosegli, so vzroki predvsem v zakasneli dobavi potrebnih lakov. Zaradi tega smo bili prisiljeni postavljati plan večkrat spreminjati. Na majšo proizvodnjo je vplival tudi zelo nizek procent večjih naklad naročil, ki so iz meseca v mesec manjše, obratno pa raste procent manjših naklad, s tem pa zmanjšujemo proizvodnjo in odstotek dosega plana.

Za proizvodnjo smo v decembru porabili 27.740 rednih ur, nadur je bilo opravljenih 2.130,50, dopustov je bilo 2.472 ur, na bolniške izostanke pa je odpadlo 2.704 ur. Izhodov je bilo 54,50 ur, upravičeno plačanih je bilo 72 ur, opravičeno neplačanih pa 64 ur.

V decembru je bila III. izredna seja DSDE. Na tej seji so se obravnavale pripombe in pritožbe članov naše DE glede na novi tarifni pravilnik. Nadalje je bilo določeno, da nočna izmena odpade, ter bo zato od 1. 1. 1970 dalje delala I., II., III. in IX. linija v dve izmeni, dočim na ostalih linijah samo v 1 izmeni. Tiskarski stroj št. V. ne bo več obratoval, ker je bil izločen iz strojnega parka. Nadalje je bilo govora še o drugih zadevah.

Poprečni procent preseganja norme v naši DE je bil 26%.

Izmeta je bilo 0,70%, vendar bi bil ta procent lahko za 0,40% manjši, če bi kakovost alu. pločevine odgovarjala zahtevam. Novih kadrov nismo sprejeli.

GLAS SATURNUSA, glasilo delovnega kolektiva tovarne Saturnus, Ljubljana, Ob železnici 16, tel. 313-666. — Ureja uredniški odbor: Marjan Bajc, Ižanc Marjan, Slavko Gerlica, Slavko Vrzec, Jože Svigelj — Odgovorni urednik: Slavko Gerlica, tel. 313-666-78 — Tisk CP Gorenjski tisk Kranj — Rokopisov ne vračamo

STARA FOTOGRAFIJA — To je nekdanja embalaža s transmisijsko in celo vrsto jermenic. Res, da je fotografija stara več kot 30 let, pa se nekateri stroji, ki so na njej še vedno najdejo v sedanji embalaži. Fotografijo je prinesel Sluga Vlado

Novi sistem pakiranja sterilizirane hrane

Zadnjih nekaj let, kakor piše strokovni tisk, je znana ameriška firma iznašla in patentirala dva nova sistema pakiranja, ki sta revolucionirala konzerviranje hrane v posode. Govori se o pakiranju, katerih osnova je polipropilen.

Te posode se lahko sterilizirajo v avtoklavu in lahko učinkovito ščitijo konzervirani proizvod proti svetlobi in kisiku. Tu so mišljene predvsem fleksibilne in močne posode. Fleksibilne posode so narejene iz polipropilena, aluminija, polipropilenskega in poliestrskoga filma, od katerih zadnji štiti zunanjo stran. Močne posode so oblikovane z brizganjem in se lahko polnijo, variro in stelizirajo na konvencionalnih linijah za pločevinke iz bele pločevine.

LINIJE ZA ZAMRZOVANJE

Z naraščanjem prebivalcev, raste tudi potreba po čim večjih zalogah konzervirane hrane. Ta problem se je dosedaj reševal v glavnem s hlajenjem in globokim zmrzovanjem. V Evropi prehrabena industrija in privatne firme, v glavnem kopujejo zmrznjeno meso iz Argentine in zmrznjene ribe iz Atlantika. Toda razlajevalne linije so zelo drage in hrana izgubi nekaj svojega okusa. Poleg tega je zmrznjena hrana omejena na specializirane prodajalce, ki imajo možnost shranjevanja te vrste hrane. Zahteva pa tudi hitri proces prodaje, ker mast in aroma tudi na hladnem mestu zgublja okus in se kvari.

Veliko prehrabnih artiklov, v deželah, ki so z njimi bogate, se težko prodajo in se jih mnogo pokvari, medtem ko drugod blava lakota. Strokovnjaki te firme so želeli dati skromen prispevek k reševanju tega problema in pri tem opustiti klasične konzerve, ki prav gotovo ne zagotavljajo dovolj dobro konzerviranje. Resnica je, da so se od leta 1810, ko je Francoz Aper kot prvi uporabil za sterilizacijo pločevinasto dozo, študije za poboljševanje tega načina konzerviranja nadaljevale v neskončnost.

Kovinski okus kositra, sledi, ki jih pušča sulfamoidna kislina mesa in laki dajo svojevredstven okus hrani, ki moti potrošnika.

PLOČEVINASTE ŠKATLE

Pločevinaste škatle imajo to slabost, da rade rjavijo, kar povzroča poroznost in daje škatli videz nekakovosti. Se največja težava pri pločevinastih škatlah pa so pregibni deli pokrova na mestih, kjer se stika z vzdolžnim šivom. Pogosto se pojavijo zelo majhne oddrgnine, ki so vzrok kvarjenja vsebine. Podrobnih slabosti, ki jo ima pločevinasta konzerva je še več zato so narejene obširne študije z vsemi obstoječimi plastičnimi materiali, ki bi po možnosti prišli v poštev pri zamenjavi bele pločevine.

Polipropilen je idealni plastični material za konzerviranje hrane, ker je popolnoma atoksičen in brez plastifikatorja; edina slabost je ta, da propušča kisik in svetlobo.

Problem so rešili tako, da so polipropilen laminirali — prekrili — z tankim slojem aluminija a na zunanji strani je prevlečen tanek sloj poliestra, ki štiti aluminijasto plast pred mehničnimi vplivi. Ta troplastni laminat je pokazal odlično odpornost proti svetlobi in kisiku.

OMEJENA PROIZVODNJA

S konzervami iz tega materiala je bilo opravljenih veliko poizkusov, ki so vse tehnološke postopke klasične konzerve, odlično vzdržale. Ti poizkusi so bili opravljeni v letih 61, 62 in 63 in še danes ne kažejo nobenih znakov kvarjenja. Po dolgih preizkusih je omenjena ameriška firma že dala v prodajo prehrabne proizvode, predvsem na bazi mesa, rib in zelenjave. Sedaj že razmišljajo, da bi ta sistem konzerviranja organizirali v tistih deželah, ki proizvajajo prehrabne artikle po zelo nizkih cenah in so oddaljene od velikih tržišč (meso v Argentini, ribe v Peruju).

Proizvodnja teh produktov je za enkrat še omejena, ker se morajo skonstruirati posebne mašine za kuhanje in stiliziranje.

(PRIVREDNI PREGLED)

KOLENDAR PROSTIH SOBOT — Narisani kvadrati označujejo vse proste sobote v letošnjem letu. Vsi prosti dnevi in nedelje in državni prazniki so pa podčrtani

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER	
1 C NOVOLJETO 2 P MAKARJEVA 3 C GOSPODOVA 4 N ANĐELJA 5 P SIMON 6 T MOJMIRO 7 S ZDRAVKO 8 C MAKŠ 9 P JULIJAN 10 S GREGOR 11 N PAVLIN 12 P TATJANA 13 T VERONIKA 14 S SREČKO 15 C PAVEL 16 P MIHAILAV 17 S DANIL 18 N VERA 19 P MARJ 20 T BOSTJAN 21 C NEŽA 22 S IZIDA 23 P RAKO 24 S FELICIJAN 25 N TAJTJANA 26 P PAVLA 27 T JANEZ 28 S PETER 29 C FRANC 30 P MARTINA 31 S VANJA	1 N IGNAC 2 P MARIJA 3 T BLAZ 4 S BOJANA 5 C AGATA 6 P DORA 7 S KSENJA 8 N JANEZ 9 P FRANČISKA 10 T 40 MUČENCEV 11 S KRISTOF 12 C GREGOR 13 P KRISTINA 14 S KATELINA 15 N KLEMEN 16 P HILARIJ 17 S DANIL 18 T SILVIN 19 S DRAGA 20 C MIRO 21 P LEON 22 S IRENA 23 N MARJETA 24 P MARTA 25 T MATIJA 26 S SASKA 27 S ANDREJ 28 P GABRIEL 29 S LEANDER	1 N ALBIN 2 P RADOŠ 3 T MILENA 4 S KAZIMIR 5 C JANEZ 6 P DANICA 7 S TOMAZ 8 N DAN ŽENA 9 N JANEZ 10 P FRANČISKA 11 T 40 MUČENCEV 12 S KRISTOF 13 C GREGOR 14 P KRISTINA 15 S KATELINA 16 N KLEMEN 17 P HILARIJ 18 T JERICA 19 S EDVARD 20 C JOZEF 21 P IGOR 22 S BENEDEKT 23 N VASILJA 24 P SLAVA 25 T JELKA 26 S MINKA 27 S MAKŠIM 28 P RUPERT 29 N JANEZ 30 N VELIKA NOČ 31 T BENJAMIN	1 S HUGO 2 C FRANC 3 P HELENA 4 S IZIDA 5 N VIRKO 6 P IVO 7 T RADOJ 8 S ALBERT 9 C TOMAZ 10 P MARKO 11 S FILIP 12 N LAZAR 13 P IDA 14 T VALERIJAN 15 C BOJANA 16 C BOZA 17 P RUDI 18 S KONRAD 19 N LEON 20 P NEZA 21 T SIMON 22 S HELGIDA 23 C VOJKO 24 P JURIJ 25 N ZDESLAV 26 T USTANOV. OF 27 T PAVEL 28 S ROBERT 29 C KATARINA	1 P PRAZNIK DELA 2 S BORIS 3 N ALEKSANDER 4 P CVETO 5 T MIRAN 6 S JANEZ 7 C TOMAZ 8 P VIKTOR 9 S DAN ZMAGE 10 N IZIDOR 11 P ŽIGA 12 T PANKRACIJ 13 S SERVAČIJA 14 C BONIFACIJ 15 P ŽOFJA 16 S JANEZ 17 N KROŠTI 18 P ERIK 19 T JUDIT 20 S BERNARD 21 C D. LET. JLA 22 P MILAN 23 S ŽELKO 24 N CVETKA 25 P R. D. M. TITA 26 T DRAGICA 27 S JANEZ 28 C AVGUŠTIN 29 P BODALENA 30 S MILICA 31 N ANĐELA	1 P RADOVAN 2 T ERAZEM 3 S NADA 4 C FRANC 5 P VALERIJA 6 S ZDENKO 7 N ZORICA 8 P MEDARD 9 S DAN ZMAGE 10 S MARJETA 11 C SREČKO 12 P ŽIGMOND 13 S ANTON 14 N METOD 15 P VID 16 T BENO 17 S GORAZD 18 C BOGDAN 19 P JUDIT 20 S NENAD 21 N ALDOZ 22 P AHAC 23 T KRISKA 24 S JANEZ 25 C HINKO 26 P ŽORŽA 27 N GRUDA 28 T ZLATO 29 P PETER PAVEL 30 T EMILJA	1 P RADOVAN 2 T ERAZEM 3 S NADA 4 C FRANC 5 P VALERIJA 6 S ZDENKO 7 N ZORICA 8 P MEDARD 9 S DAN ZMAGE 10 S MARJETA 11 C SREČKO 12 P ŽIGMOND 13 S ANTON 14 N METOD 15 P VID 16 T BENO 17 S GORAZD 18 C BOGDAN 19 P JUDIT 20 S NENAD 21 N ALDOZ 22 P AHAC 23 T KRISKA 24 S JANEZ 25 C HINKO 26 P ŽORŽA 27 N GRUDA 28 T ZLATO 29 P PETER PAVEL 30 T EMILJA	1 S BOGOSLAV 2 T MARIJA 3 P NADA 4 C DAN BORJA 5 N ANTON 6 P DUŠICA 7 T CIRILIN. METOD 8 S ŠPELA 9 C VERONIKA 10 P LJUBICA 11 S OLGA 12 N MOHOR 13 P DRAGAN 14 T FRAN 15 S VLADIMIR 16 C DAN TANK. JLA 17 P ALES 18 S MIROSLAV 19 N VINČENCO 20 P MARJETA 21 T ZORJA 22 S DAN VESTAJE 23 C BRANISLAV 24 P KRISTINA 25 C JAKOB 26 N ANA 27 P SERGEJ 28 T ZMAGO 29 S MARTA 30 C BRILAN 31 P IGNAC	1 S PETER 2 N BOJAN 3 P LIĐJA 4 T DOMINIK 5 S MARIJA 6 C VLASTA 7 P RAJSTAN 8 S MIRAN 9 N JANEZ 10 P LOVČENC 11 T SUZANA 12 S KLARA 13 C LILIJANA 14 P DEBETRIJ 15 S VLADIMIR 16 C DAN TANK. JLA 17 P ALES 18 S MIROSLAV 19 N VINČENCO 20 P MARJETA 21 T ZORJA 22 S DAN VESTAJE 23 C BRANISLAV 24 P KRISTINA 25 C JAKOB 26 N ANA 27 P SERGEJ 28 T ZMAGO 29 S MARTA 30 C BRILAN 31 P IGNAC	1 T TILEN 2 S ŠTEFAN 3 C DARJA 4 P IDA 5 C LOVČENC 6 N LJUBA 7 P MARJO 8 T MARJIA 9 P ABRAHAM 10 C DAN MOR. JLA 11 P MILAN 12 S SUZANA 13 T KLARA 14 C LILIJANA 15 P DEBETRIJ 16 S VLADIMIR 17 C FRANCISKA 18 P IRENA 19 S SUZANA 20 N BRANE 21 P MATEJ 22 T MAVRIČJ 23 C ZORISLAV 24 C NADJA 25 S RAFAEL 26 S JUSTINA 27 N KOZMA. DAM. 28 P VENCISLAV 29 T MIHAEL 30 S JELKA 31 S BOLFENK	1 C SEVER 2 P MIRAN 3 S TEREZJA 4 N FRANC 5 P MARCEL 6 T VERA 7 S DAN. ANT. JLA 8 C BRIGITA 9 P ABRAHAM 10 C DAN MOR. JLA 11 N SAMO 12 P MAKS 13 T EDVARD 14 S NEDELJKO 15 C TEREZJA 16 P JADVIGA 17 C FRANCISKA 18 N LUKA 19 P ETRIN 20 T IRENA 21 S URSKA 22 C ZORISLAV 23 P SEVERIN 24 S RAFAEL 25 N DANIEL 26 P LUCIJAN 27 T SABINA 28 S SIMON 29 C IDA 30 P SOBJA 31 S BOLFENK	1 N DAN MRTVIH 2 P DUŠANKA 3 T SILVA 4 S DRAGO 5 C ZAHAR 6 P LIRHART 7 S ZDENKA 8 N BOGDOMIR 9 P NEVENKA 10 T ANDREJ 11 S MARTIN 12 C EMIL 13 P STANISLAV 14 S BOBILAVA 15 N POLDE 16 P JERICA 17 T GREGOR 18 S MILKO 19 C ELIZABETA 20 T IRENA 21 S URSKA 22 C ZORISLAV 23 P SEVERIN 24 S RAFAEL 25 N DANIEL 26 P LUCIJAN 27 T SABINA 28 S SIMON 29 C IDA 30 P SOBJA 31 S BOLFENK	1 T MARIJAN 2 S BLANKA 3 C FRANC 4 P BARBARA 5 S STOJAN 6 N MIKLAZ 7 P URBAN 8 T MARIJA 9 S VALERIJA 10 C SMILJAN 11 P DANIEL 12 S ALDOZ 13 N LUCIJA 14 P DUŠAN 15 T KRISTINA 16 S ALBINA 17 C LAZAR 18 P RADOŠ 19 S URBAN 20 N JULIA 21 P TOMAZ 22 T DAN. JLA 23 S VIKTORIJA 24 C EVA 25 P BOŽIC 26 S ŠTEFAN 27 N JASNO 28 P ŽIVKO 29 T TOMAZ 30 S EVGEN 31 C SILVESTER

Ocene konzerviranega sadja in zelenjave

Center za potrošnike Zavoda za ekonomiko gospodinjstva SR Srbije in Osnovna zbornica v Beogradu so ocenjevali konzervirano sadje in zelenjavo. Ker so podjetja, katerih izdelke so ocenjevali tudi potrošniki naše konzervne embalaže in ker nas tudi kot potrošnike konzerviranega sadja in zelenjave zanima njih kakovost, objavljamo rezultate ocenjevanja.

Na osnovi pokazateljev organsko-optičnih, kakor tudi kemijske in mikrobiološke analize, je strokovna komisija dodelila najvišjo nagrado »zlato zmagovalcu« mešani marmeladi »Budimka« Požega in mareličnemu džemu istega podjetja. Diplome so dobili jagodov in breskov džem tovarne Vočar, češnjev kompot Konzerveeksport (Skopje) in slivov džem tovarne PIK Bosanka (Doboj).

V skupini konzervirane zelenjave sta bili dodeljeni dve

najvišji nagradi in sicer kombinatu »Grocka« in tovarni »Nektar«. Diplome so bile podeljene naslednjim: PIK »Progres« iz Prizrena za marinirano mešano solato, fabrika »Zora« Mol za ajvar, »Vitaminska« iz Banjaluke za grah in PIK »Neretva« za vitaminizirani koncentrat rajčice. Drugo mesto sta dobila samo dva proizvoda zelenjave, tretje mesto pa je zasedlo 34 proizvodov, od katerih 23 za zelenjavo in 11 vzorcev sadja. Ocena »zadovoljuje« je dobilo 57 artiklov, a izločenih je bilo 23.

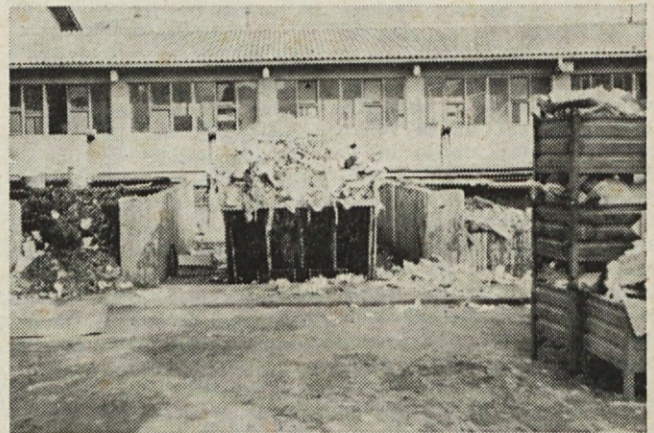
Zaradi nizke ocene so bili izločeni kompot »Vočara« iz Beograda, paprika v olju tovarne »Zora« Mol, jagodov džem tovarne »Konzerveeks-

port« iz Skopja, kisle kumarice »Bosanka« iz Doboja, češnjev in jagodov kompot in še 10 izdelkov raznih podjetij.

Zaradi premajhnega % sladkorja so bili izločeni naslednji artikli: marelični kompot »Konzerveeksport« iz Skopja, marelični džem »Grocke« iz Beograda ter višnjejev kompot »Save« iz Bjeljina. Zaradi nepravilne biološke sestavine so bile izločene šipkova marmelada »Bosanka« Doboj in marelični džem »Grocka« Beograd.

Zelo so zanimiva primerjanja med ocenami konzervirane ozimnice v Ljubljani in Beogradu. Ocene se ne razlikujejo, pa čeprav so okusi degustatorjev različni.

(PS Tanjug)

Imel sem srečo, da sem naš prostor za odlaganje smeti našel tako urejen, to je resnično prava redkost. Kljub opozarjanju transporterji, zlasti popoldan in ponoči smeti ne odlagajo v ta kason za transport, ampak jih raztresajo široko naokrog tako, da je za njimi treba še krepko delati

UDELEŽITE SE MNOŽIČNEGA POHODA NA STOL

Letos 22. februarja bo peti spominski množični pohod na najvišji vrh Karavank, Stol (2236 m), v spomin na veliko bitko, ki jo je vodilo 40 partizanov jeseniško-Cankarjeve čete z 2000 Nemci in domačimi izdajalci.

Kljub težkim pogojem se množičnega spominskega pohoda na zasneženi Stol udeležijo vedno večje število navdušenih prvororcev, kurirjev, lovcev, tabornikov, smučarjev, planincev, alpinistov, gorskih reševalcev in in vodnikov. Vsak udeleženec, ki se enkrat udeleži tradicionalnega pohoda na Stol prejme bronasto spominsko značko, vsi, ki se trikrat udeležijo pa prejmejo srebrno spominsko značko.

Peti zimski množični pohod na Stol bo v nedeljo, dne 22. februarja. Vsi udeleženci se bodo v soboto, na predvečer pohoda, zbrali v Valvazorjevem domu pod Stalom, v nedeljo pa bo skupni pohod pod skrbnim in varnim vodstvom izkušenih gorskih reševalcev. To bo prva letošnja prireditelvisoko v gorah v počastitev 25-letnice osvoboditve.

Planinci — ljubitelji gora, udeležite se!